



גול, שרל דה (1890-1970)

(Charles De Gaulle). איש צבא, מנהיג ומדינאי צרפתי. כמומחה ללוחמת שריון, שהוא היה ממבשריה, בלט ד"ג כאחד המפקדים המעטים שזכו בהצלחות נגד הגרמנים במתקפתם במערב במאי 1940, וב- 6 ביוני 1940 מונה לסגן שר המלחמה. כעבור שבוע וחצי, כאשר פנתה ממשלת צרפת לגרמנים בבקשה לשביתת-נשק, היה ד"ג בין הראשונים שלא השלים עם כניעת ראש-הממשלה אנרי פיליפ פטן. ד"ג הכריז בלונדון על הקמת 'ועד צרפת החופשית' וקרא לאזרחים ולחיילים הצרפתים באשר הם להצטרף אליו. הוא פעל למען שילוב כוחות צרפתים בקרבות שיעדם היה שחרור שטחי מושבות צרפת, גם כשהדבר גרר אותו להילחם בצבא ששמר אמונים למשטר וישי. כך קרה במערכה לשחרור סוריה ולבנון ביוני 1941, עם כוחות בריטיים ובהשתתפות לוחמים יהודים מארץ-ישראל. ד"ג שהה אז בירושלים (13-23 ביוני 1941). ואולם, בעת הקרבות לשחרור צפון אפריקה בנובמבר 1942, פעלו כוחות בעלות-הברית שלא בידיעת ד"ג, והעדיפו להפקיד את ההנהגה האזרחית על אלג'יריה בידי אנשי וישי שנכנעו להם, ובראשם פרנסוא דרלן. גזירות האפליה נגד היהודים מטעם ממשלת פטן הופעלו באלג'יריה עד שד"ג ביטלן, לאחר שבאוקטובר 1943 גבר על יריביו והשליט בצפון אפריקה את אנשי צרפת החופשית. בקרבות באיטליה ובצרפת בשנים 1943-1944 השתתפו כוחות צרפתים הולכים וגדלים. עם שחרורה של פריס בסוף אוגוסט 1944 נהיה ד"ג לראש-הממשלה הזמנית של צרפת. הוא ביטל את כול חוקי הגזע ופעל להחזיר ליהודים את זכויותיהם ואת נכסיהם. ניסיונו לחוקק חוקה שתקבע משטר נשיאותי נכשל, וב- 1946 פרש מהשלטון. במאי 1958 חזר ד"ג, על רקע אירועי מלחמת אלג'יריה, והיה לראש-ממשלת צרפת, השיג רוב להקמת משטר נשיאותי, והיה נשיאה הנבחר של צרפת עד התפטרותו ב- 1969. ערב מלחמת ששת הימים הסתלק ד"ג מהתחייבויותיה של צרפת לישראל, ובעקבות המלחמה השמיע התבטאויות שליליות כלפי היהודים. בספריו לפני מלחמת-העולם השנייה עסק ד"ג בתורת הלחימה, ואחרי המלחמה כתב את זיכרונותיו.